

פרוטוקול ישיבת ועדת איכות הסביבה מתאריך 28.02.2023
ישיבה מס' 1 לשנת 2023

נוכחים:

יו"ר – ד"ר אביעד מנשה, עו"ד
עובדי היחידה לאיכות הסביבה ואגף שפ"ע - אבישי בן נחום, יעל צמח, אורון קריפס, יעל קפלן.
נציגי ציבור – ד"ר יניב רוני, ד"ר גלית לנדסהוט, בת שבע קופטש, אילן רוני, אמנון האן, משה בלנסהיים, אלי הולצמן.

נעדרו:

מירב פולימר, בני רייך, עירית כהן, גיל שועה.

מהלך הדיון:

אביעד מנשה:

שלום לכולם.
התכנסו היום כדי לדווח לחברי הוועדה על הקולות הקוראים שהמחלקה עומלת עליהם בימים אלה. אני מבקש מיעל צמח, רכות חינוך וקהילה, להציג את הנושא.

יעל צמח:

אני אציג את שלושת הקולות קוראים שאנו עובדים עליהם כרגע. שניים הוקפאו בשל הקורונה ואחד חדש.

ק"ק חינוך סביבתי - לק"ק יש שלושה פרקים. פרק א' הוא הסמכות בתי ספר לירוקים.

יש תשעה בתי ספר יסודיים בעיר מתוכם חמישה מוסמכים לרמות השונות של בתי ספר ירוקים

יש שלוש דרגות: ירוק, ירוק מתמיד וירוק עד.

בתי ספר מוסמכים בעיר: שלושה ירוקים, שניים ירוקים מתמידים.

כדי להפוך **לבית ספר ירוק** - בית ספר צריך ליישם אורח חיים מקיים, ופעילות תלמידים שמקדמת שינוי בתודעה ובהתנהגות הקהילה לסביבה. **כיום אלון, כצנלסון וברנר.**

לבית ספר ירוק מתמיד - בית ספר שהוסמך כירוק והמשיך לנהל אורח חיים מקיים שנתיים נוספות, הוסמכו: **ביה"ס שמעוני וביה"ס בן גוריון.**

לבית ספר ירוק עד - בית ספר שהוסמך כירוק מתמיד יכול לגשת להסמכה לבית ספר ירוק עד. הסמכה לירוק עד מצריכה קיום מיזם שיש לו תרומה קהילתית בהיבטים סביבתיים, חברתיים וכלכליים

כחלק מפרק ב- יישום פעולות מקיימות במערכת החינוך. **מיכל לוי ארבל** עיתונאית אופנה לשעבר וכיום מומחית לאופנה בת קיימא תעביר הדרכה לשבעה בתי ספר.

בשבעת בתי הספר תקבל הדרכה קבוצת תלמידים שנבחרה להוביל את הפרויקט. תפקידה להנחיל את העקרונות ולהוביל לשינוי התנהגות דרך האופנה לשאר התלמידים.

ובסוף השנה תהיה פעילות שתוצג לתושבים.

הפחתה במקור היא תהליך שבו מנסים לצמצם את כמות המשאבים בהם משתמשים, כדי להפחית את הצריכה שלהם.

מספר מגמות עיקריות המתפתחות בימינו:

Fast Fashion - צריכת אופנה מהירה וזולה, עם יצירת קולקציות חדשות על בסיס תדיר, לפעמים אפילו מדי חודש או שבוע.

רכישת בגדים משומשים ומחזור - המגמה הזו מתפתחת מאז שפותחו מתקני מחזור לטקסטיל במדינות רבות.

רכישה רצינית ופרקטית - חלק מצרכי האופנה הנוכחיים במערב מתמקדים ברכישת בגדים בעלי איכות גבוהה ופעמים יותר טמונה ברכישת בגדים פונקציונליים

פרק ג' יוזמות תושבים. נבחרו 5 יוזמות קהילתיות. בתמונה רואים את הקומפוסטר שעובד ומתופעל על ידי התושבים.

קול קורא חני"ס 2022 היה צפוי להתחיל השנה אך יתחיל בתחילת שנת הלימודים הבאה. כחלק מהקול הקורא שנושאו הוא התמודדות עם משבר האקלים יקבלו 4 בתי ספר תכנית מעמיקה על המשבר היערכות והסתגלות. גם התלמידים וגם הצוות החינוכי.

כחלק מפרק ג' - קהילה בק"ק יוכשו 50 סביבתנים מהעיר. התושבים יפעלו בקהילה לקידום שמירה על הסביבה ולהתמודדות עם משבר האקלים. יכירו עוד פעילים מהעיר.

ב 2016 בוצע סקר טבע עירוני בעיר על ידי החברה להגנת הטבע. הקול קורא סביבטבע יתבסס על הסקר ויבוצעו סקר מפגעים אקולוגיים (צמחים ומינים פולשים, פסולת) הכנת שכבת GIS של המפגעים האקולוגיים הכנת מסמך מדיניות לטיפול במפגעים נועד לקדם מדיניות ואסטרטגיה פנים ארגונית.

אביעד מנשה : תודה רבה יעל. אני פותח לשאלות.

משה בלסנהיים : לגבי יוזמות בקהילה, ראיתי שיש שם תיבות קינון. של אילו ציפורים. האם של סיסים? יש פעילות מאוד אקטיבית בנושא הסיסים בגבעתיים של עמותת ידידי הסיסים. אפשר הבהרה?

אורון קריפס : היו שני שלבים. בתי הקינון הם לציפורים רגילות. זו הייתה פעילות לילדים של בניית הקינים. בימים אלה ממש חשבנו לעשות סדנה לקינים לסיסים אך זה עוד בתהליכים.

אביעד מנשה : מי שהגיש את הבקשה במסגרת הקול קורא זו הייתה עמותת הליונס. העמותה ביקשה להקים תאי קינון לציפורים באופן כללי. אנו מנסים לשדך בינם לבין אמנון האן מעמותת ידידי הסיסים כדי להקים תאי קינון מיועדים לסיסים ואני מקווים שהציבור ייקח חלק בסדנה.

אבישי בן נחום : הליונס זה גוף חזק שיש לו שני תאים בגבעתיים

משה בלסנהיים : הליונס זו עמותה מוכרת שעוזרת לקהילה והם תורמים הרבה.

אביעד מנשה : כלקח מהפרויקט, אנחנו לא היינו רוצים לתלות תאי קינון שיכולים לזמן מינים פולשים לעיר. הרעיון הוא, שאמנון ייתן מפרט לתאי הקינון : גודל, כניסה לקינים כדי לא לעודד פלישה של מינים לעיר על חשבון הציפורים המקומיות.

אילן רון : אני יודע שיש בעיה עם הירגזי והדוכיפת. אני יודע שאפשר לעשות לירגזי תיבות קינון עם פתח בגודל שהמיינות לא יוכלו להיכנס. כדי לחשוב גם על זה. הירגזי היא ציפור שצריכה את התנאים שלה. היא מקנת גם בגבעתיים.

אמנון האן : לסיס ולירגזי פסוקים אחרים, הכל אחר. הבנו מההתחלה שאם משתפים את גודל הכלוב זה גורם יותר נזק מאשר תועלת. התוצאה היא קינון ופלישה של ציפורים פולשות לאזורי הקינון של הציפורים המקומיות.

משה בלסנהיים : לגבי הסמכת שלושה בתי ספר לירוקים. האם יש תכנית לימודים? מה מעורבות מחלקת הקיימות? מחלקות אחרות? מי שולט בזה?

יעל קפלן : זה פרויקט שמנוהל על ידי המשרד להגנת הסביבה ומשרד החינוך. יש כבר חמישה בתי ספר מוסמכים בגבעתיים ועוד אחד מצטרף, ושניים עולים דרגה. זה מנוהל לגמרי על ידי מחלקת קיימות ואיכות הסביבה בעירייה. מי שנבחר ללוות את בתי הספר הוא תומר יפה, איש מוערך ומקצועי. הוא מלווה את בתי הספר

על פי תכניות שהוגשו בעבר. כל בית ספר שרוצה לגשת להסמכה צריך להגיש תכנית. יש שיתוף פעולה עם אורי מלכין מאגף החינוך שעובד איתנו ביחד.

משה בלסנהיים: הכי חשוב לוודא שכל בתי הספר בגבעתיים וגני הילדים נכנסים לתכנית הזו.

יעל קפלן: יש לא מעט גני ילדים שגם הם ירוקים בעיר. בקול קורא הבא שיגיע תהיה הנחיה להגיש עוד גנים ועוד בתי ספר.

משה בלסנהיים: האם תנועות הנוער גם נכנסו לפרויקט הזה?

יעל קפלן: הן עוד לא נכנסו אבל אפשר להכניס את זה לתכניות בקול קורא הבא. נגיש אולי תיכון. בתי הספר בסופו של דבר צריכים להסכים לתכנית.

יניב רונן: לקחתם את תומר יפה ללוות את בתי הספר בהסמכה?

יעל קפלן: כן

יניב רונן: להסמכה של בתי ספר ירוקים יש תקציב מצומצם וכשלוש חודשים מלווה חיצוני זה גומר את התקציב. האם נשאר משהו לפעולות וכל מיני רכישות?

יעל קפלן: מדובר בקול קורא משנת 2019 שמכל מיני סיבות לא בוצע. בגלל שהאריכו את הקול קורא עד סוף 2023 לסיים את ההסמכות עד סוף שנת הלימודים הנוכחית היה כמעט בלתי אפשרי ותומר אמר שהוא מוכן. עשינו איזון בתקציבים יחד עם המשרד להגנת הסביבה שמאפשר ללוות אותם בתהליך וגם לייצר פרויקט.

משה בלסנהיים: בנושא קורס תושבים, יש אפשרות לנאמני סביבה. לאפשר למי שרוצה להיות נאמני סביבה ועוד עיניים למחלקה. אפשר לחשוב על פיתוח והסמכה של נאמני סביבה של עיריית גבעתיים.

יעל קפלן: זה יום אחד של הכשרה של שלוש שעות כדי להפוך לנאמני סביבה. הבעיה היא שהולכים להיות פקחים אחרי ההכשרה וכל מה שיכולים לדווח הוא על השלכת פסולת מרכבים ופסולת במרחבים פתוחים. הייתה אכזבה גדולה אצל התושבים. ניתן לפתח סביב זה תכנית והרשות תוכל לתת יותר סמכויות, אחרת האכזבה של התושבים גדולה. צריך לקבל החלטה אם כדאי לעשות את זה.

משה בלסנהיים: כדאי לבחון את זה בנושאים נוספים כמו מטרדי רעש, מפגעים במדרכה ועוד. מציע לכם לבנות מסגרת, תושבים ברצון רב ידווחו לגורם עירוני למשרד המחלקה או למוקד העירוני.

אביעד מנשה: יניב, תוכל לומר כמה מילים על פרויקט הטרסות בגינה הקהילתית שלוה?

יניב רונן: פרויקט מדהים. הטרסות הולכות וקמות על המדרון. זה מתקדם לאט. בסוף הפרויקט אחרי שנקים את הטרסות נשתול בוסתן של עצי פרי ארץ-ישראליים. הבוסתן יהיה פתוח לציבור. בגלל שטרסות זה מדרגות זה לא יהיה מונגש לבעלי מוגבלויות, אולי רק החלק העליון. עשינו סדנה אחת עם מדריך בשם אורן פריטל. יש עוד מפגש שהוזמן בשביל לעשות את החלק השני שהוא סגירת הטרסה. הדבר העיקרי שאנו צריכים זה אנשים העבודה דורשת כוח ואנשים לא תמיד ששים לעשות את זה. עוד שבועיים נעשה עוד סדנה.

אילן רון: האם יש ראש מחלקה לאיכות הסביבה מאז שיניב עזב?

אבישי בן נחום: אין עדיין מנהל, היו שבעה מכרזים לאיתור מנהל. אנחנו לקראת הסבב השמיני כנראה. כרגע מי שמחליפים: יעל קפלן הכניסה לתפקיד את יעל צמח ותכניס את המנהל. רשמית אני מחליף את המנהל, וכמובן שאביעד נתן כתף.

אביעד מנשה: קיבלנו "הנחות" לדרישת הותק ממשרד הפנים אבל זה לא מסתייע. אנחנו ממשיכים ולא מרימים ידיים.

וכאן אנו נסיים. תודה רבה לכל מי שטרח והגיע והמשך ערב טוב.